

Kvartalsrapport 3

2013

Resultatregnskap, balanse og noter

Innhold

KLP Banken AS Kvartalsregnskap 3/2013	3
--	----------

KLP Banken AS konsern

Resultatregnskap	4
Balanse	5
Egenkapitaloppstilling	6
Kontantstrømoppstilling	7
Noter til regnskapet	8
Note 1 Generell informasjon	8
Note 2 Regnskapsprinsipper	8
Note 3 Netto renteinntekter	9
Note 4 Utlån til kunder	9
Note 5 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser	10
Note 6 Virkelig verdi hierarki	11
Note 7 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12
Note 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør	15
Note 9 Transaksjoner med nærstående parter	16
Note 10 Andre eiendeler	16
Note 11 Annen gjeld og avsetning for påløpte kostnader	17
Note 12 Kapitaldekning	18
Note 13 Rentebærende verdipapirer	19
Note 14 Tap på utlån mv.	19
Note 15 Betingede forpliktelser	19
Note 16 Nøkkeltall	20
Note 17 Pensjonsforpliktelser egne ansatte	20

KLP Banken AS

Resultatregnskap	22
Balanse	23
Egenkapitaloppstilling	24
Kontantstrømoppstilling	25
Noter til regnskapet	26
Note 1 Generell informasjon	26
Note 2 Regnskapsprinsipper	26
Note 3 Netto renteinntekter	27
Note 4 Utlån til kunder	27
Note 5 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser	28
Note 6 Virkelig verdi hierarki	29
Note 7 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	30
Note 8 Presentasjon av fin. eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør	31
Note 9 Transaksjoner med nærstående parter	32
Note 10 Andre eiendeler	33
Note 11 Annen gjeld og avsetning for påløpte kostnader	33
Note 12 Kapitaldekning	34
Note 13 Rentebærende verdipapirer	35
Note 14 Tap på utlån mv.	35
Note 15 Betingede forpliktelser	35
Note 16 Nøkkeltall	36
Note 17 Pensjonsforpliktelser egne ansatte	36

KLP Banken AS

Kvartalsregnskap 3/2013

Hovedtrekk i 3. kvartal

- opprettholder gode marginer på offentlige utlån
- ingen tap på utlån
- tilfredsstillende kostnadsutvikling

KLP Bankkonsernets formål er finansiering av boliglån og lån til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører offentlige oppgaver. KLP Banken konsernet er en betydelig langsiktig långiver til offentlig sektor og har siden 2010 utviklet en betydelig virksomhet i personmarkedet. Konsernet forvalter utlån for totalt ca. 53 milliarder kroner. Den samlede virksomheten i KLP Banken AS med datterselskaper er inndelt i forretningsområdene personmarked og offentlige lån. Virksomheten er landsdekkende og selskapenes hovedkontor ligger i Trondheim. KLP Banken AS eies 100 prosent av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringselskap (KLP) gjennom KLP Bankholding AS. KLP Banken AS har to heleide datterselskaper, KLP K AS – selskap under avvikling (tidligere Kommunekreditt Norge AS) og KLP Kommunekreditt AS.

Resultatregnskap

Netto renteinntekter for KLP Banken konsern ved utløpet av tredje kvartal 2013 utgjør 88,0 millioner mot 60,0 millioner for samme periode året før. Driftskostnader og avskrivninger utgjør 104,9 millioner, mot 94,1 millioner på samme tid i fjor. Konsernet har ikke hatt tap på utlån i tredje kvartal.

Regnskapet er utarbeidet i norske kroner, og er avlagt i tråd med regnskapsloven, årsregnskapsforskriften for bank (forskrift nr 1240 av 16.12.1998), samt forskrift om forenklet anvendelse av IFRS forenklingsforskriften (forkrift nr 57 av 21.01.2008). Dette innebærer at finansielle instrumenter delvis bokføres til markedsverdi. Ved utgangen av tredje kvartal viser regnskapet en urealisert gevinst tilknyttet verdipapirer på 5,5 millioner. I samme periode i fjor ble det bokført en urealisert gevinst på 42,1 millioner.

Bankkonsernet forvalter, i tillegg til egne utlån, boliglån og offentlige utlån finansiert av morselskapet Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Forvaltningshonorar for dette oppdraget utgjorde 43,8 millioner ved utløpet av tredje kvartal. Tilsvarende beløp i fjor var 64,5 millioner.

KLP Banken konsern oppnådde ved utløpet av tredje kvartal et resultat før skatt på 77,2 millioner. På samme tid i fjor var resultatet 85,8 millioner. Resultat etter skatt utgjør henholdsvis 69,2 millioner og 61,8 millioner.

Utlån

KLP Bankkonsernet har per 30. september 2013 utlån på 22,0 milliarder mot 23,5 milliarder per tredje kvartal 2012. Fordelingen på personmarkedet og offentlige lån er henholdsvis 4,1 og 17,9 milliarder.

Likviditetsplasseringer

Porteføljen av likviditetsplasseringer utgjør på rapporteringstidspunktet 2,9 milliarder mot 3,5 milliarder på samme tid i fjor.

Innlån

KLP Bankkonsernets fremmedfinansiering består av innskudd, sertifikater og obligasjoner. På rapporteringstidspunktet var innskudd 4,2 milliarder og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer 20,7 milliarder. Av verdipapirgjelden utgjorde obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) utstedt av KLP Kommunekreditt AS 18,1 milliarder. Alle OMF-utstedelser har oppnådd AAA rating.

Soliditet

Ansvarlig kapital ihht. kapitaldekningsreglene ved utgangen av tredje kvartal var på 1 194,9 millioner. Ansvarlig kapital består kun av kjernekapital. Tilsvarende tall for fjoråret var 1 139,0 millioner. Utlån er risikovektet etter myndighetenes forskrifter for kapitaldekning. KLP Bank konsernet har en kapitaldekning på 18,3 prosent ved utløpet av tredje kvartal, mot 18,5 prosent på samme tidspunkt fjor. Lovens minimumskrav er 12,5 prosent.

Resultatregnskap

KLP Banken AS konsern

Note	Tusen kroner	3. kvartal 2013	3. kvartal 2012	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	2012
	Renteinntekter og lignende inntekter	209 245	223 067	631 711	737 868	956 724
	Rentekostnader og lignende kostnader	-175 915	-198 274	-543 714	-677 870	-870 387
3	Netto renteinntekter	33 330	24 793	87 997	59 998	86 337
	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktj.	1 840	1 176	4 351	3 599	4 888
	Provisjonskostnader og kostnader ved banktj.	-268	-151	-562	-248	-352
	Netto gebyr- og provisjonsinntekter	1 572	1 025	3 789	3 351	4 535
	Andre honorarinntekter	14 250	15 294	43 750	64 462	79 075
	Netto gevinst/tap fin.instrumenter	59	44 477	46 595	52 122	51 148
	Sum andre driftsinntekter	14 309	59 771	90 345	116 584	130 223
	Lønn og administrasjonskostnader	-16 811	-12 956	-38 153	-33 932	-44 038
	Avskrivninger	-666	-522	-1 686	-1 589	-2 068
	Andre driftskostnader	-23 405	-20 383	-65 047	-58 596	-86 792
	Sum driftskostnader	-40 882	-33 861	-104 886	-94 118	-132 898
	Tap på utlån, garantier m.v.	0	0	0	0	0
	Gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler	0	0	0	0	0
	Driftsresultat før skatt	8 328	51 728	77 244	85 815	88 197
	Skatt på ordinært resultat	-2 791	-14 484	-8 088	-24 028	-33 317
	Resultat	5 537	37 244	69 156	61 787	54 880
	Utvidet resultat	0	0	0	0	1 921
	Periodens utvidede resultat etter skatt	0	0	0	0	1 921
	PERIODENS TOTALRESULTAT	5 537	37 244	69 156	61 787	56 802

Balanse

KLP Banken AS konsern

Note	Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
EIENDELER				
	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 497 382	1 485 214	2 136 069
4	Utlån til og fordringer på kunder	22 024 621	23 463 861	21 875 012
13	Rentebærende verdipapirer	2 875 561	3 490 663	4 063 485
	Finansielle derivater	190 325	203 884	183 904
	Varige driftsmidler	533	490	472
	Immaterielle eiendeler	21 747	20 075	21 214
10	Andre eiendeler	1 277	3 987	1 358
	SUM EIENDELER	26 611 446	28 668 175	28 281 515
GJELD OG EGENKAPITAL				
GJELD				
7	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 699 249	24 443 384	23 708 404
	Innskudd	4 164 481	2 552 500	2 946 196
	Finansielle derivater	299 551	398 477	358 770
	Utsatt skatt	1 536	2 080	1 536
11	Annen gjeld	130 203	35 324	27 377
11	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	30 656	24 643	22 618
	SUM GJELD	25 325 675	27 456 408	27 064 901
EGENKAPITAL				
	Aksjekapital	750 000	750 000	750 000
	Overkursfond	405 707	339 073	405 707
	Annen innskutt egenkapital	60 907	60 907	60 907
	Udisponert resultat	69 156	61 787	0
	SUM EGENKAPITAL	1 285 770	1 211 768	1 216 614
	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	26 611 446	28 668 175	28 281 515

Egenkapitaloppstilling

KLP Banken AS konsern

2013 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2013	750 000	405 707	60 907	0	1 216 614
Udisponert resultat	0	0	0	69 156	69 156
Utvidet resultat	0	0	0	0	0
Sum totalresultat	0	0	0	69 156	69 156
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2013	750 000	405 707	60 907	69 156	1 285 770

2012 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2012	750 000	348 130	60 907	0	1 159 037
Nullstilling korridor, pensjonsforpliktelse	0	-9 058	0	0	-9 058
Korrigert egenkapital 01.01.2012	750 000	339 073	60 907	0	1 149 979
Udisponert resultat	0	0	0	61 787	61 787
Utvidet resultat	0	0	0	0	0
Sum totalresultat	0	0	0	61 787	61 787
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2012	750 000	339 073	60 907	61 787	1 211 768

Kontantstrømoppstilling

KLP Banken AS konsern

Tusen kroner	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	01.01.2012- 31.12.2012
OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	530 316	634 049	885 750
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-131 579	-75 338	-111 424
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	-233 603	5 087 497	6 545 615
Netto innbetalinger på kundeinnskudd bank	1 218 285	712 239	1 105 934
Netto inn-/utbetaling til drift	-54 910	-55 263	-87 734
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnskudd, arbeidsgiveravgift mv.	-38 900	-36 108	-43 274
Netto renter plasseringskonti	12 195	11 458	38 500
Netto inn-/utbetalinger vedrørende operasjonelle aktiviteter	92 697	53 183	129 617
Betalt inntektsskatt	0	0	0
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 394 501	6 331 716	8 462 984
INVESTERINGSAKTIVITETER			
Innbetalinger vedrørende verdipapirer	2 569 968	4 310	1 927
Utbetalinger vedrørende verdipapirer	-1 374 199	-1 903 076	-2 470 499
Innbetalinger av renter fra verdipapirer	56 601	51 438	77 313
Innbetaling ved salg av driftsmidler	653	0	0
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-2 602	0	-1 600
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	1 250 421	-1 847 329	-2 392 859
FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Netto innbetaling/utbetaling ved låneopptak i kredittinstitusjoner	-2 998 794	-4 121 215	-4 823 855
Netto utbetaling av renter på lån	-385 418	-560 528	-707 994
Netto innbetaling/utbetaling ved andre kortsiktige poster	93 347	34 241	30 211
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-3 290 865	-4 647 502	-5 501 638
Netto kontantstrøm i perioden	-645 943	-163 115	568 487
Likviditetsbeholdning ved inngangen av perioden	2 091 712	1 523 225	1 523 225
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 445 768	1 360 110	2 091 712
Netto innbetaling/utbetaling av kontanter	-645 943	-163 115	568 487
AVSTEMMING			
Resultat før skattekostnad	77 244	85 815	88 197
Endring i leverandørgjeld	142	-271	867
Poster kvalifisert som investerings- eller finansieringsaktivitet	342 556	604 997	729 154
Endring i andre tidsavgrensingsposter	974 559	5 641 176	7 644 766
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 394 501	6 331 716	8 462 984

Noter til regnskapet

KLP Banken AS konsern

Note 1 GENERELL INFORMASJON

KLP Banken AS ble stiftet 25. februar 2009. Selskapet er en forretningsbank som tilbyr innskuddsprodukter og utlån til personmarkedet og næringslivskunder. Banken er en internettbank uten filialer.

KLP Banken AS eier alle aksjene i KLP K AS (tidligere KLP Kreditt AS), som er under avvikling og KLP Kommunekreditt. Gjennom disse selskapene tilbys utlån med offentlig garanti som i hovedsak finansieres med utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Disse selskapenes virksomhet presenteres samlet i konsernregnskapet til KLP Banken AS Konsern.

KLP Banken AS Konsern er et heleid underkonsern av Kommunal Landspensjonskasse gjensidige forsikringsselskap (KLP) gjennom KLP Bankholding AS.

KLP Banken AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret har adresse KLP Banken AS, Beddingen 8, Postboks 8814, 7481 Trondheim.

Note 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Dette er en delårsrapport for perioden 01.01.2013–30.09.2013.

KLP Banken AS Konsern avlegger regnskap etter lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) av 17.07.1998 og forskrift nummer 1240 «Forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike», heretter benevnt «årsregnskapsforskriften» av 16.12.1998. Dette regelverket åpner for å benytte de EU-godkjente internasjonale regnskapsstandardene IFRS/IAS. Konsernregnskapet avlegger regnskap i tråd med IFRS, og dette delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34s prinsipper om delårsrapportering.

Regnskapet etter 3. kvartal 2013 er avlagt etter de samme regnskapsprinsipper som årsregnskapet for 2012, med unntak for de endringer som er omtalt i delårsrapportene etter 1. og 2. kvartal 2013. Disse rapportene er tilgjengelige på klp.no

Regnskapet etter 3. kvartal er ikke revidert.

Note 3 NETTO RENTEINNTEKTER

Tusen kroner	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	2012
Renter på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	22 567	28 213	38 577
Renter på utlån til kunder	550 492	651 120	836 312
Renter på verdipapirer	58 651	58 535	81 835
Sum renteinntekter	631 711	737 868	956 724
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	389 771	507 429	649 339
Renter på gjeld til KLP	0	44 093	26 065
Renter på gjeld til kunder	151 010	124 354	192 202
Over/underkurs på obligasjoner med fortrinnsrett	2 933	1 983	2 778
Andre rentekostnader	1	10	3
Sum rentekostnader	543 714	677 870	870 387
Netto renteinntekter	87 997	59 998	86 337

Note 4 UTLÅN TIL KUNDER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Utlån til kunder før nedskrivninger	21 666 349	22 989 777	21 464 820
Individuelle nedskrivninger	-9	-9	-9
Gruppevise nedskrivninger	0	0	0
Utlån til kunder etter individuelle nedskrivninger	21 666 340	22 989 768	21 464 811
Periodiserte renter	154 291	192 549	126 855
Endring i virkelig verdi som følge av rentendringer (sikringsbokføring)	203 990	279 491	281 384
Utlån kunder virkelig verdi justering	0	2 053	1 962
Utlån til kunder	22 024 621	23 463 861	21 875 012

Note 5 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Tusen kroner	30.09.2013		30.09.2012		31.12.2012	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI						
Rentebærende verdipapirer	2 875 561	2 875 561	3 490 663	3 490 663	4 063 485	4 063 485
Utlån til norske kommuner	0	0	1 157 104	1 157 104	33 021	33 021
Finansielle derivater	190 325	190 325	203 884	203 884	183 904	183 904
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	3 065 886	3 065 886	4 851 650	4 851 650	4 280 410	4 280 410
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI SIKRING						
Utlån til Norske kommuner	6 175 364	6 194 309	5 877 751	5 882 053	5 978 833	5 983 059
Utlån til private kunder	481 005	470 424	527 783	515 824	524 223	524 223
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi sikring	6 656 369	6 664 733	6 405 534	6 397 877	6 503 056	6 507 282
FINANSIELLE EIENDELER MÅLT TIL AMORTISERT KOST						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 497 382	1 497 382	1 485 214	1 485 214	2 136 069	2 136 069
Utlån til norske kommuner	11 717 468	11 714 849	14 880 545	14 867 382	14 333 161	14 333 161
Utlån til private kunder	3 650 784	3 650 784	1 020 678	1 022 716	1 005 774	1 005 774
Sum finansielle eiendeler til amortisert kost	16 865 634	16 863 015	17 386 437	17 375 312	17 475 004	17 475 004
Sum finansielle eiendeler	26 587 889	26 593 634	28 643 621	28 624 839	28 258 470	28 262 696
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER TIL VIRKELIG VERDI						
Finansielle derivater	299 551	299 551	398 477	398 477	358 770	358 770
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	299 551	299 551	398 477	398 477	358 770	358 770
GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER TIL VIRKELIG VERDI SIKRING						
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4 715 034	4 745 108	4 044 885	4 065 593	3 691 662	3 777 110
Sum finansielle forpliktelser virkelig verdi sikring	4 715 034	4 745 108	4 044 885	4 065 593	3 691 662	3 777 110
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD TIL AMORTISERT KOST						
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15 984 215	15 874 341	20 398 499	21 999 623	20 016 742	20 042 241
Innskudd fra kunder	4 164 481	4 164 481	2 552 500	2 552 500	2 946 196	2 946 196
Sum finansielle forpliktelser til amortisert kost	20 148 696	20 038 822	22 950 999	24 552 123	22 962 938	22 988 437
Sum finansielle forpliktelser	25 163 281	25 083 481	27 394 361	29 016 193	27 013 369	27 124 316

Virkelig verdi av investeringer notert i et aktivt marked er basert på gjeldende kjøpskurs. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettjeningstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benyttes verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

De ulike finansielle instrumenter prises dermed på følgende måte:

Rentebærende verdipapirer - stat

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Reuters som kilde. Det er Oslo Børs som leverer prisen (via Reuters). Kursene sammenlignes med kursene fra Bloomberg for å avdekke eventuelle feil.

Rentebærende verdipapirer - annet enn stat

Alle norske rentepapirer unntatt stat prises teoretisk. Det benyttes en nullkupongkurve, samt rentedifferansekurver til prisingen. Reuters benyttes som kilde til nullkupongkurven fra 0 til 10 år. Fra 12 år og over benyttes Bloomberg som kilde siden Reuters ikke leverer priser over 10 år.

Finansielle derivater

Disse transaksjonene verdsettes basert på gjeldende swapkurve på verdsettelsestidspunktet.

Virkelig verdi av utlån til norske kommuner, utlån til private kunder og innskudd

Virkelig verdi av utlån og innskudd uten rentebinding anses som tilnærmet lik bokført verdi da kon-

traktetsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten. Utlån med rentebinding verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspredjusteringer innhentet i markedet.

Virkelig verdi av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

Alle fordringer på kredittinstitusjoner (bankinnskudd) er til flytende rente. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktetsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Virkelig verdi av gjeld til kredittinstitusjoner

Disse transaksjonene verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspredjusteringer innhentet i markedet.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

Note 6 VIRKELIG VERDI HIERARKI

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 30.09.2013
EIENDELER				
Rentebærende verdipapirer	127 933	2 747 628	0	2 875 561
Finansielle derivater	0	190 325	0	190 325
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	127 933	2 937 953	0	3 065 886
FORPLIKTELSE				
Finansielle derivater	0	299 551	0	299 551
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	0	299 551	0	299 551

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 30.09.2012
EIENDELER				
Rentebærende verdipapirer	0	3 490 663	0	3 490 663
Finansielle derivater	0	203 884	0	203 884
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	0	3 694 547	0	3 694 547
FORPLIKTELSE				
Finansielle derivater gjeld	0	398 477	0	398 477
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	0	398 477	0	398 477

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 31.12.2012
EIENDELER				
Rentebærende verdipapirer	148 352	3 915 133	0	4 063 485
Finansielle derivater	0	183 904	0	183 904
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	148 352	4 099 037	0	4 247 389
FORPLIKTELSE				
Finansielle derivater gjeld	0	358 770	0	358 770
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	0	358 770	0	358 770

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

Nivå 3: Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt.

Note 7 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Tusen kroner ISIN kode	Pålydende	Valuta	Rente	Opptak	Forfall	Påløpte renter	30.09.2013 Bokført verdi
N00010585185	4 300 000	NOK	Flytende	15.09.10	15.09.15	3 852	4 303 852
N00010592892	602 000	NOK	Flytende	10.12.10	10.12.13	713	602 713
N00010592900	750 000	NOK	Fast	15.12.10	15.12.20	27 411	777 411
N00010609795	1 339 000	NOK	Flytende	20.05.11	20.05.14	3 093	1 342 093
N00010624778	2 500 000	NOK	Fast	15.09.11	15.05.15	33 322	2 533 322*
XS0747335494	500 000	SEK	Flytende	17.02.12	17.02.15	913	434 413
N00010642192	1 000 000	NOK	Flytende	13.04.12	13.04.16	4 463	1 004 463
N00010662307	3 000 000	NOK	Flytende	26.10.12	10.11.17	8 792	3 008 792
N00010663180	2 000 000	NOK	Flytende	15.11.12	16.11.16	5 188	2 005 188
N00010675952	1 000 000	NOK	Fast	02.05.13	19.05.17	9 370	1 009 370
N00010675978	1 000 000	NOK	Flytende	15.05.13	15.05.18	2 703	1 002 703
Amortisering/verdijusteringer							110 787
Sum utstedte obligasjoner med fortrinnsrett							18 135 106
* Utbetalt 500 mill NOK i januar 2012.							
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	21.03.13	21.03.14	131	300 131
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	11.06.13	11.06.14	333	300 333
Sertifikatlån	150 000	NOK	Flytende	30.08.13	29.08.14	263	150 263
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.12	27.04.15	1 579	301 579
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.12	15.06.17	4 172	304 172
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.12	24.08.15	891	300 891
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.12	16.11.16	1 181	301 181
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	14.05.13	13.05.16	980	300 980
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	31.05.13	28.11.14	570	300 570
Amortisering/verdijusteringer							4 045
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							2 564 143
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer							20 699 249

Note 7 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER (FORTS.)

Tusen kroner ISIN kode	Pålydende	Valuta	Rente	Opptak	Forfall	Påløpte renter	30.09.2012 Bokført verdi
N00010585185	4 300 000	NOK	Flytende	15.09.10	15.09.15	3 930	4 303 930
N00010592884	2 470 000	NOK	Flytende	10.12.10	10.12.12	3 184	2 473 184
N00010592892	4 000 000	NOK	Flytende	10.12.10	10.12.13	5 437	4 005 437
N00010592900	750 000	NOK	Fast	15.12.10	15.12.20	27 430	777 430
XS0605180412	1 250 000	SEK	Flytende	15.03.11	15.03.13	866	1 095 866
N00010609795	4 000 000	NOK	Flytende	20.05.11	20.05.14	10 967	4 010 967
N00010624778	2 500 000	NOK	Fast	15.09.11	15.05.15	33 322	2 533 322
XS0747335494	500 000	SEK	Flytende	17.02.12	17.02.15	1 344	434 844
N00010642192	1 000 000	NOK	Flytende	13.04.12	13.04.16	5 889	1 005 889
Amortisering/verdijusteringer							122 359
Sum utstedte obligasjoner med fortrinnsrett							20 763 227
Sertifikatlån	500 000	NOK	Flytende	16.12.11	14.12.12	548	500 548
Sertifikatlån	500 000	NOK	Flytende	18.01.12	18.01.13	2 740	502 740
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	14.05.12	14.05.13	1 229	361 229
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	01.06.12	31.05.13	633	300 633
Sertifikatlån	300 000	NOK	Fast	05.07.12	05.04.13	1 965	301 965
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	09.07.12	09.07.13	1 890	301 890
Obligasjonslån	500 000	NOK	Flytende	12.03.12	11.06.13	711	500 711
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.12	27.04.15	1 903	301 903
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.12	15.06.17	4 172	304 172
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.12	24.08.15	1 045	301 045
Amortisering /verdijusteringer							3 322
Sum gjeld utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							3 680 158
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer							24 443 384

Note 7 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER (FORTS.)

Tusen kroner ISIN kode	Pålydende	Valuta	Rente	Opptak	Forfall	Påløpte renter	31.12.2012 Bokført verdi
N00010585185	4 300 000	NOK	Flytende	15.09.10	15.09.15	4 031	4 304 031
N00010592892	1 103 000	NOK	Flytende	10.12.10	10.12.13	1 490	1 104 490
N00010592900	750 000	NOK	Fast	15.12.10	15.12.20	1 607	751 607
XS0605180412	1 250 000	SEK	Flytende	15.03.11	15.03.13	765	1 095 765
N00010609795	4 000 000	NOK	Flytende	20.05.11	20.05.14	10 313	4 010 313
N00010624778	2 500 000	NOK	Fast	15.09.11	15.05.15	55 377	2 555 377
XS0747335494	500 000	SEK	Flytende	17.02.12	17.02.15	959	434 459
N00010642192	1 000 000	NOK	Flytende	13.04.12	13.04.16	5 092	1 005 092
N00010662307	3 000 000	NOK	Flytende	26.10.12	10.11.17	12 898	3 012 898
N00010663180	2 000 000	NOK	Flytende	15.11.12	16.11.16	5 797	2 005 797
Amortisering/verdijusteringer							85 605
Sum utstedte obligasjoner med fortrinnsrett							20 365 434
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	18.01.12	18.01.13	1 725	361 725
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	14.05.12	14.05.13	1 109	361 109
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	01.06.12	31.05.13	635	300 635
Sertifikatlån	300 000	NOK	Fast	05.07.12	05.04.13	1 701	301 701
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	09.07.12	09.07.13	1 659	301 659
Obligasjonslån	500 000	NOK	Flytende	12.03.12	11.06.13	709	500 709
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.12	27.04.15	1 669	301 669
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.12	15.06.17	7 726	307 726
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.12	24.08.15	963	300 963
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.12	16.11.16	1 281	301 281
Amortisering/verdijusteringer							3 794
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							3 342 970
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer							23 708 404

Note 8 PRESENTASJON AV EIENDELER OG GJELD SOM ER GJENSTAND FOR NETTO OPPGJØR

30.09.13 Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/ gjeld som er pre- sentert netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	190 325	0	190 325	-159 392	0	30 933
Sum	190 325	0	190 325	-159 392	0	30 933
GJELD						
Finansielle derivater	299 551	0	299 551	-159 392	-15 953	124 205
Sum	299 551	0	299 551	-159 392	-15 953	124 205
30.09.12 Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/ gjeld som er pre- sentert netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	203 884	0	203 884	-65 512	0	138 372
Sum	203 884	0	203 884	-65 512	0	138 372
GJELD						
Finansielle derivater	258 981	0	258 981	-65 512	-20 198	173 271
Sum	258 981	0	258 981	-65 512	-20 198	173 271
31.12.12 Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/ gjeld som er pre- sentert netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	183 904	0	183 904	-183 904	0	0
Sum	183 904	0	183 904	-183 904	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	358 770	0	358 770	-183 904	-20 190	154 675
Sum	358 770	0	358 770	-183 904	-20 190	154 675

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av netting avtaler i KLP Bank konsernet. Notene viser derivatposisjoner i balansen.

Note 9 TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Tusen kroner	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	2012
RESULTATPOSTER			
KLP, honorarinntekter låneforvaltning	43 750	64 412	79 000
KLP, renter innlån	0	-26 065	-26 065
KLP, renter sertifikatlån	0	-18 028	-18 028
KLP Kapitalforvaltning, honorar utførte tjenester	-417	-425	-503
KLP, husleie	-2 619	-2 620	-3 447
KLP, pensjonspremie	-5 874	-6 507	-8 900
KLP, stabstjenester (selvkost)	-30 020	-30 385	-42 610
KLP diverse konsernselskaper, subsidiert rente ansattlån	630	504	615
SUM	5 450	-19 114	-19 938

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
BALANSEPOSTER			
KLP, netto mellomværende	-89 266	-8 495	-7 900
KLP, avregning lån	-26 354	-20 576	-16 520
KLP Bankholding AS, netto mellomværende	0	0	25
KLP diverse konsernselskaper	57	-185	-38
SUM	-115 563	-29 256	-24 433

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til generelle markedsbetingelser, med unntak av selskapets andel av administrative fellesfunksjoner, som er fordelt til selvkost.

Fordelingen er basert på faktisk bruk. Alle mellomværende blir gjort opp fortløpende.

Note 10 ANDRE EIENDELER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Mellomværende med selskap i samme konsern	77	29	56
Diverse fordringer	3	0	53
Forskuddsbetalte kostnader	1 197	3 958	1 249
Sum andre eiendeler	1 277	3 987	1 358

Note 11 ANNEN GJELD OG AVSETNING FOR PÅLØPTE KOSTNADER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Kreditorer	2 826	1 547	2 684
Mellomværende med selskap i samme konsern	115 729	8 709	24 474
Diverse gjeld	11 648	25 068	219
Sum annen gjeld	130 203	35 324	27 377
Forskuddstrekk	1 105	1 001	2 349
Arbeidsgiveravgift	1 093	833	1 589
Feriepenger	2 613	2 580	3 574
Pensjonsforpliktelser	14 501	16 422	14 501
Merverdiavgift	450	342	259
Avsatte kostnader	10 894	3 465	346
Sum påløpte kostnader og forpliktelser	30 656	24 643	22 618

Note 12 KAPITALDEKNING

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Aksjekapital og overkursfond	1 155 707	1 021 372	1 158 076
Annen egenkapital	60 907	137 665	60 907
Egenkapital	1 216 614	1 159 037	1 218 983
Delårsresultat	0	0	0
Fradrag goodwill og andre immatrielle eiendeler	-21 747	-20 075	-21 214
Utsatt skattefordel	0	0	0
Kjernekapital	1 194 867	1 138 962	1 197 769
Tilleggskapital	0	0	0
Tilleggskapital	0	0	0
Sum tellende ansvarlig kapital	1 194 867	1 138 962	1 197 769
Kapitalkrav	521 778	491 459	476 921
Overskudd av ansvarlig kapital	673 089	647 503	720 848
BEREGNINGSGRUNNLAG KREDITTRISIKO			
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	3 620 723	4 186 239	3 964 218
Offentlig eide foretak	0	11 133	2 439
Stater	0	3 047	2 645
Institusjoner	346 999	583 494	713 342
Engasjementer med pantsikkerhet i eiendom	1 962 075	721 104	649 286
Forfalte engasjementer	39 445	36 954	26 619
Obligasjoner med fortrinnsrett	274 763	337 074	338 791
Øvrige engasjementer	533	490	472
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	6 244 538	5 879 535	5 697 812
Kredittrisiko	499 563	470 363	455 825
Operasjonell risiko	22 215	21 096	21 096
Samlet kapitalkrav	521 778	491 459	476 921
Kjernekapitaldekning prosent	18,3 %	18,5 %	20,1 %
Tilleggskapital prosent	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kapitaldekning prosent	18,3 %	18,5 %	20,1 %

Basel II regelverket er benyttet ved beregning av kapitaldekningen. Krav til kjernekapital er 9 % og kapitaldekningskravet er 12,5 %.

Note 13 RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Tusen kroner	30.09.2013		31.12.2012	
	Anskaf.kost	Markedsverdi	Anskaf.kost	Markedsverdi
Sertifikater	50 363	50 361	417 941	419 370
Obligasjoner	2 825 336	2 825 200	3 588 940	3 644 115
Sum rentebærende verdipapirer	2 875 699	2 875 561	4 006 881	4 063 485

Rentebærende verdipapirer er regnskapsført til markedsverdi inklusiv opptjente ikke forfalte renter.

Note 14 TAP PÅ UTLÅN MV.

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Konstaterte tap	0	0	0
Tilbakeføring av tidligere nedskrivninger	0	0	0
Endring individuelle nedskrivninger	0	0	0
Endring gruppevis nedskrivninger	0	0	0
Sum tap på utlån	0	0	0
Brutto misligholdte over 90 dager	12 356	5 854	6 854
Brutto øvrige tapsutsatte	0	0	0

Dette gjelder boliglån. Det forventes ikke tap eller nedskrivninger på misligholdte lån til offentlig sektor.

Note 15 BETINGEDE FORPLIKTELSER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Ubenyttede kredittrammer utlån	189 916	42 572	48 358
Lånetilsagn	311 534	206 442	83 840
Sum betingede forpliktelser	501 450	249 014	132 198

Note 16 NØKKELTALL

Akkumulerte tall i millioner kroner	3. kvartal 2013	2. kvartal 2013	1. kvartal 2013	4. kvartal 2012	3. kvartal 2012
Resultat før skatt	77,2	68,9	9,3	88,2	85,8
Netto renteinntekter	88,0	54,7	24,3	86,3	60,0
Øvrige driftsinntekter	47,5	31,7	16,2	83,6	67,8
Driftskostnader og avskrivninger	-104,9	-64,0	-34,7	-132,9	-94,1
Netto realisert/urealisert endring fin.instrum. til virkelig verdi	46,6	46,5	3,5	51,1	52,1
Innskudd	4 164,5	3 957,1	3 459,2	2 946,2	2 552,5
Utlån med pant i bolig	4 133,8	3 615,0	1 883,1	1 530,0	1 550,5
Utlån med offentlig garanti	17 890,8	18 674,5	20 174,1	20 345,0	21 915,4
Misligholdte lån	12,4	13,2	6,9	6,9	5,9
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 699,2	21 333,3	21 717,6	23 708,4	24 443,4
Andre innlån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forvaltningskapital	26 611,4	26 982,8	27 018,9	28 281,5	28 668,2
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	27 446,5	27 632,2	27 650,2	29 992,8	30 186,1
Egenkapital	1 285,8	1 280,2	1 223,3	1 216,6	1 211,8
Rentenetto	0,32 %	0,20 %	0,09 %	0,29 %	0,20 %
Resultat av ordinær drift før skatt	0,28 %	0,25 %	0,03 %	0,29 %	0,28 %
Resultat av ordinær drift eks. virkelig verdi vurderinger	0,11 %	0,08 %	0,02 %	0,12 %	0,11 %
Egenkapitalavkastning før skatt	6,01 %	5,38 %	0,76 %	7,25 %	7,08 %
Kapitaldekning	18,3 %	18,2 %	20,4 %	20,1 %	18,5 %

Note 17 PENSJONSFORPLIKTELSER EGNE ANSATTE

Norsk Regnskapsstiftelse publiserte i september en oppdatert versjon av veiledning om pensjonsforutsetninger, som viser noe endring i parameterne i forhold til 31.12.2012. De angitte beregningsforutsetningene er beheftet med usikkerhet, og KLP må selv fastsette forutsetningene basert på en konkret vurdering av sin pensjonsordning.

Endringene i de økonomiske forutsetningene trekker i ulike retninger, og vil ikke i vesentlig grad påvirke netto bokført pensjonsforpliktelse pr. 30.09.2013. Den bokførte pensjonsforpliktelsen er derfor uendret i forhold til det estimat man hadde for pensjonsforpliktelsen pr. 31.12.2012.

Regnskap KLP Banken AS

Resultatregnskap

KLP Banken AS

Note	Tusen kroner	3. kvartal 2013	3. kvartal 2012	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	01.01.2012- 31.12.2012
	Renteinntekter og lignende inntekter	60 759	54 137	169 370	178 700	232 194
	Rentekostnader og lignende kostnader	-50 150	-51 068	-151 010	-168 457	-218 270
3	Netto renteinntekter	10 609	3 069	18 360	10 242	13 924
	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	1 840	1 176	4 351	3 599	4 888
	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-268	-151	-562	-248	-352
	Netto gebyr- og provisjonsinntekter	1 572	1 025	3 789	3 351	4 535
	Inntekter av eierinteresser i konsernselskap	0	0	0	0	735
	Andre honorarinntekter	14 250	15 294	43 750	64 462	79 075
	Netto gevinst/tap på fin.instrumenter	86	-195	106	192	202
	Sum andre driftsinntekter	14 336	15 099	43 856	64 654	80 012
	Lønn og administrasjonskostnader	-16 811	-12 956	-38 153	-33 932	-44 038
	Avskrivninger	-666	-499	-1 686	-1 499	-1 978
	Andre driftskostnader	-17 291	-13 666	-48 532	-37 478	-56 868
	Sum driftskostnader	-34 768	-27 121	-88 371	-72 909	-102 884
	Tap på utlån, garantier m.v.	0	0	0	0	0
	Gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler	-1 170	27 373	48 830	40 612	40 612
	Driftsresultat før skatt	-9 422	19 442	26 463	45 950	36 199
	Skatt på ordinært resultat	2 311	2 221	6 263	-1 495	2 515
	Resultat	-7 111	21 663	32 726	44 455	38 714
	Utvidet resultat	0	0	0	0	1 921
	Periodens utvidede resultat etter skatt	0	0	0	0	1 921
	PERIODENS TOTALRESULTAT	-7 111	21 663	32 726	44 455	40 636

Balanse

KLP Banken AS

Note	Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
EIENDELER				
	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 003 294	5 100 954	5 058 250
4	Utlån til og fordringer på kunder	4 133 827	1 550 499	1 529 997
13	Rentebærende verdipapirer	127 933	0	148 351
	Eierinteresser i konsernselskaper	830 347	831 517	831 517
	Finansielle derivater	8 633	7 623	11 878
	Utsatt skattefordel	14 028	3 756	7 766
	Varige driftsmidler	533	168	150
	Immaterielle eiendeler	21 747	20 075	21 214
10	Andre eiendeler	5 628	9 160	7 140
	SUM EIENDELER	8 145 971	7 523 752	7 616 263
GJELD OG EGENKAPITAL				
GJELD				
7	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 564 143	3 680 158	3 342 970
	Innskudd	4 164 481	2 552 500	2 946 196
	Finansielle derivater	26 158	30 064	19 842
11	Annen gjeld	136 082	40 899	92 967
11	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	30 298	24 230	22 207
	SUM GJELD	6 921 163	6 327 851	6 424 182
EGENKAPITAL				
	Aksjekapital	750 000	750 000	750 000
	Overkursfond	416 294	375 658	416 294
	Annen egenkapital	25 788	25 788	25 788
	Udisponert resultat	32 726	44 455	0
	SUM EGENKAPITAL	1 224 808	1 195 901	1 192 082
	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	8 145 971	7 523 752	7 616 263

Egenkapitaloppstilling

KLP Banken AS

2013 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2013	750 000	416 294	25 788	1 192 082
Udisponert resultat	0	0	32 726	32 726
Utvidet resultat	0	0	0	0
Sum totalresultat	0	0	32 726	32 726
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2013	750 000	416 294	58 514	1 224 808

2012 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2012	750 000	384 717	25 788	1 160 505
Nullstilling korridor, pensjonsforpliktelse	0	-9 058	0	-9 058
Korrigert EK 01.01.2012	750 000	375 658	25 788	1 151 447
Udisponert resultat	0	0	44 455	44 455
Utvidet resultat	0	0	0	0
Sum totalresultat	0	0	44 455	44 455
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0
Egenkapital 30.09.2012	750 000	375 658	70 243	1 195 901

Negative årsresultater avregnes mot overkursfond i balansen.

Tusen kroner	Antall aksjer	Pålydende i hele kroner	Overkursfond	Sum
Innskutt EK pr. 1. januar 2013	7 500 000	100	440 000	1 190 000
Årsresultat avregnet mot overkursfond			-23 706	-23 706
Endringer i perioden 1. januar – 30. september	-	-	0	0
Innskutt EK pr. 30. september 2013	7 500 000	100	416 294	1 166 294
Akkumulerte resultater				58 514
Egenkapital pr. 30.09.2013				1 224 808

Det er en aksjeklasse. Alle aksjene er eid av KLP Bankholding AS

Resultat pr. aksje 30.09.2013 i kroner: 4,36

Resultat pr. aksje 30.09.2012 i kroner: 5,93

Kontantstrømoppstilling

KLP Banken AS

Tusen kroner	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	01.01.2012- 31.12.2012
OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	166 210	183 157	234 436
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-131 579	-75 338	-111 424
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	-462 479	1 814 856	1 775 118
Netto inn-/utbetalinger på kundeinnskudd bank	1 218 285	712 239	1 105 934
Netto inn-/utbetalinger til drift	-38 558	-28 418	-51 999
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinretninger, arbeidsgiveravgift mv.	-38 900	-36 108	-43 274
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	40 640	59 457	72 210
Netto renter plasseringskonti	5 502	6 818	9 723
Betalt inntektsskatt	0	0	0
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	759 121	2 636 662	2 990 724
INVESTERINGSAKTIVITETER			
Utbetalinger ved kjøp av verdipapirer	-127 725	0	-148 195
Innbetalinger ved salg av verdipapirer	150 000	1 880	1 927
Utbetaling ved kjøp av driftsmidler	-2 602	0	-1 600
Innbetaling vedrørende aksjer i datterselskap	50 000	150 000	150 000
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	69 673	151 880	2 133
FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Netto innbetaling/utbetaling ved låneopptak i kredittinstitusjoner	-764 396	-2 639 714	-2 982 317
Netto utbetaling av renter på lån	-25 806	-98 502	-109 007
Netto innbetaling/utbetaling ved andre kortsiktige poster	42 864	-56 858	-831
Innbetaling av mottatt konsernbidrag	735	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-746 603	-2 795 074	-3 092 155
Netto kontantstrøm i perioden	82 191	-6 532	-99 298
Likviditetsbeholdning ved inngangen av perioden	363 335	462 633	462 633
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	445 526	456 101	363 335
Netto innbetaling/ utbetaling av kontanter	82 191	-6 532	-99 298
AVSTEMMING			
Resultat før skattekostnad	26 463	45 950	36 199
Endring i leverandørgjeld	-965	-21	940
Poster kvalifisert som investerings- eller finansieringsaktivitet	-37 625	53 654	71 723
Endring i andre tidsavgrensingsposter	771 248	2 537 079	2 881 862
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	759 121	2 636 662	2 990 724

Noter til regnskapet

KLP Banken AS

Note 1 GENERELL INFORMASJON

KLP Banken AS ble stiftet 25. februar 2009. Selskapet er en forretningsbank som tilbyr innskuddsprodukter og utlån til personmarkedet og næringslivskunder. Banken er en internettbank uten filialer.

KLP Banken AS eier alle aksjene i KLP K AS (tidligere KLP Kreditt AS), som er under avvikling og KLP Kommunekreditt. Gjennom disse selskapene drives utlån med offentlig garanti som i hovedsak finansieres med utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett.

Selskapet er et heleid datterselskap av Kommunal Landspensjonskasse gjensidige forsikringsselskap (KLP) gjennom KLP Bankholding AS.

KLP Banken AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret har adresse KLP Banken AS, Beddingen 8, Postboks 8814, 7481 Trondheim.

Note 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Dette er en delårsrapport for perioden 01.01.2013–30.09.2013.

KLP Banken AS avlegger regnskap etter lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) av 17.07.1998 og forskrift nummer 1240 «Forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike», heretter benevnt «årsregnskapsforskriften» av 16.12.1998. Dette regelverket åpner for å benytte de EU-godkjente internasjonale regnskapsstandardene IFRS/IAS, men det tillates noen unntak som følger av forskrift nr. 57: «Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder» av 21.01.2008 («Forenklingsforskriften»). Foretaket avlegger regnskap i tråd med IFRS med visse unntak som er hjemlet i forenklingsforskriften.

Regnskapet etter 3. kvartal 2013 er avlagt etter de samme regnskapsprinsipper som årsregnskapet for 2012, med unntak for de endringer som er omtalt i delårsrapportene etter 1. og 2. kvartal 2013. Disse rapportene er tilgjengelige på klp.no

Regnskapet etter 3. kvartal er ikke revidert.

Note 3 NETTO RENTEINNTEKTER

Tusen kroner	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	Året 2012
Renter på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	5 506	6 885	9 755
Renter på utlån til kunder	162 080	171 776	222 181
Renter på verdipapirer	1 784	38	258
Sum renteinntekter	169 370	178 700	232 194
Renter på gjeld til KLP	0	44 093	26 065
Renter på gjeld til kunder	151 009	124 354	192 202
Andre rentekostnader	1	10	3
Sum rentekostnader	151 010	168 457	218 270
Netto renteinntekter	18 360	10 242	13 924

Note 4 UTLÅN TIL KUNDER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Utlån til kunder, nominell hovedstol	4 114 755	1 529 790	1 509 439
Overtrekk brukskonto	313	786	229
Individuelle nedskrivninger	-9	-9	-9
Gruppevise nedskrivninger	0	0	0
Utlån og fordringer til kunder etter individuelle nedskrivninger	4 115 059	1 530 567	1 509 659
Periodiserte renter	5 332	2 265	2 203
Endring i virkelig verdi som følge av renteendringer (sikringsbokføring)	13 436	17 667	18 136
Sum utlån til og fordringer på kunder	4 133 827	1 550 499	1 529 997

Note 5 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Tusen kroner	30.09.2013		30.09.2012		31.12.2012	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI						
Rentebærende verdipapirer	127 933	127 933	0	0	148 351	148 351
Finansielle derivater	8 633	8 633	7 623	7 623	11 878	11 878
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	136 566	136 566	7 623	7 623	160 230	160 230
FINANSIELLE EIENDELER TIL VIRKELIG VERDI SIKRING						
Utlån til private kunder	481 005	470 424	527 783	515 824	524 223	524 223
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi sikring	481 005	470 424	527 783	515 824	524 223	524 223
FINANSIELLE EIENDELER MÅLT TIL AMORTISERT KOST						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	475 454	475 454	485 666	485 666	392 483	392 483
Utlån til konsernselskaper	2 527 841	2 527 841	4 615 289	4 615 289	4 665 767	4 665 767
Utlån til private kunder	3 652 822	3 652 822	1 022 716	1 022 716	1 005 774	1 005 774
Sum finansielle eiendeler til amortisert kost	6 656 116	6 656 116	6 123 670	6 123 670	6 064 024	6 064 024
Sum finansielle eiendeler	7 273 687	7 263 106	6 659 076	6 647 117	6 748 477	6 748 477
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER TIL VIRKELIG VERDI						
Finansielle derivater	26 158	26 158	30 064	30 064	19 842	19 842
Sum finansielle forpliktelse til virkelig verdi	26 158	26 158	30 064	30 064	19 842	19 842
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER VIRKELIG VERDI SIKRING						
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	309 120	320 788	603 942	610 941	312 412	320 401
Sum finansielle forpliktelse virkelig verdi sikring	309 120	320 788	603 942	610 941	312 412	320 401
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD TIL AMORTISERT KOST						
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 255 023	2 240 198	3 076 216	4 602 822	3 030 558	3 042 286
Innskudd fra kunder	4 164 481	4 164 481	2 552 500	2 552 500	2 946 196	2 946 196
Sum finansielle forpliktelse til amortisert kost	6 419 504	6 404 679	5 628 716	7 155 322	5 976 754	5 988 482
Sum finansielle forpliktelse	6 754 782	6 751 625	6 262 722	7 796 327	6 309 008	6 328 725

Virkelig verdi av investeringer notert i et aktivt marked er basert på gjeldende kjøpskurs. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benyttes verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

De ulike finansielle instrumenter prises dermed på følgende måte:**Rentebærende verdipapirer - stat**

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Reuters som kilde. Det er Oslo Børs som leverer prisen (via Reuters). Kursene sammenlignes med kursene fra Bloomberg for å avdekke eventuelle feil.

Finansielle derivater

Disse transaksjonene verdsettes basert på gjeldende swappkurve på verdsettelsestidspunktet.

Virkelig verdi av utlån til private kunder og innskudd fra private kunder

Virkelig verdi av utlån og innskudd uten rentebinding anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten. Utlån med rentebinding verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspredjusteringer innhentet i markedet.

Virkelig verdi av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

Alle fordringer på kredittinstitusjoner (bank-innskudd) er til flytende rente. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Virkelig verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

Note 6 VIRKELIG VERDI HIERARKI

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 30.09.2013
EIENDELER				
Rentebærende verdipapirer	127 933	0	0	127 933
Finansielle derivater	0	8 633	0	8 633
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	127 933	8 633	0	136 566
FORPLIKTELSE				
Finansielle derivater gjeld	0	26 158	0	26 158
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	0	26 158	0	26 158

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 30.09.2012
EIENDELER				
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0
Finansielle derivater	0	7 623	0	7 623
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	0	7 623	0	7 623
FORPLIKTELSE				
Finansielle derivater gjeld	0	30 064	0	30 064
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	0	30 064	0	30 064

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt 31.12.2012
EIENDELER				
Rentebærende verdipapirer	148 351	0	0	148 351
Finansielle derivater	0	11 878	0	11 878
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	148 351	11 878	0	160 229
FORPLIKTELSE				
Finansielle derivater gjeld	0	19 842	0	19 842
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	0	19 842	0	19 842

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

Nivå 3: Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt.

Note 7 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Opptak	Forfall	Påløpte renter	30.09.2013 Bokført verdi
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	21.03.13	21.03.14	131	300 131
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	11.06.13	11.06.14	333	300 333
Sertifikatlån	150 000	NOK	Flytende	30.08.13	29.08.14	263	150 263
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.12	27.04.15	1 579	301 579
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.12	15.06.17	4 172	304 172
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.12	24.08.15	891	300 891
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.12	16.11.16	1 181	301 181
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	14.05.13	13.05.16	980	300 980
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	31.05.13	28.11.14	570	300 570
Amortisering/verdijusteringer							4 045
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							2 564 143

Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Opptak	Forfall	Påløpte renter	30.09.2012 Bokført verdi
Sertifikatlån	500 000	NOK	Flytende	16.12.11	14.12.12	548	500 548
Sertifikatlån	500 000	NOK	Flytende	18.01.12	18.01.13	2 740	502 740
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	14.05.12	14.05.13	1 229	361 229
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	01.06.12	31.05.13	633	300 633
Sertifikatlån	300 000	NOK	Fast	05.07.12	05.04.13	1 965	301 965
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	09.07.12	09.07.13	1 890	301 890
Obligasjonslån	500 000	NOK	Flytende	12.03.12	11.06.13	711	500 711
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.12	27.04.15	1 903	301 903
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.12	15.06.17	4 172	304 172
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.12	24.08.15	1 045	301 045
Amortisering/verdijusteringer							3 322
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							3 680 158

Tusen kroner	Pålydende	Valuta	Rente	Opptak	Forfall	Påløpte renter	31.12.2012 Bokført verdi
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	18.01.12	18.01.13	1 725	361 725
Sertifikatlån	360 000	NOK	Flytende	14.05.12	14.05.13	1 109	361 109
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	01.06.12	31.05.13	635	300 635
Sertifikatlån	300 000	NOK	Fast	05.07.12	05.04.13	1 701	301 701
Sertifikatlån	300 000	NOK	Flytende	09.07.12	09.07.13	1 659	301 659
Obligasjonslån	500 000	NOK	Flytende	12.03.12	11.06.13	709	500 709
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	27.04.12	27.04.15	1 669	301 669
Obligasjonslån	300 000	NOK	Fast	15.06.12	15.06.17	7 726	307 726
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	24.08.12	24.08.15	963	300 963
Obligasjonslån	300 000	NOK	Flytende	15.11.12	16.11.16	1 281	301 281
Amortisering/verdijusteringer							3 794
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av sertifikatlån og obligasjonslån							3 342 970

Note 8 PRESENTASJON AV FIN. EIENDELER OG GJELD SOM ER GJENSTAND FOR NETTO OPPGJØR

30.09.13 Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/ gjeld som er pre- sentert netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	8 633	0	8 633	-8 633	0	0
Sum	8 633	0	8 633	-8 633	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	26 158	0	26 158	-8 633	-15 953	1 571
Sum	26 158	0	26 158	-8 633	-15 953	1 571
30.09.12 Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/ gjeld som er pre- sentert netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	7 623	0	7 623	-7 623	0	0
Sum	7 623	0	7 623	-7 623	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	30 064	0	30 064	-7 623	-18 427	4 014
Sum	30 064	0	30 064	-7 623	-18 427	4 014
31.12.12 Tusen kroner	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/ gjeld som er pre- sentert netto	Balanseført verdi	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Netto beløp
EIENDELER						
Finansielle derivater	11 878	0	11 878	-11 878	0	0
Sum	11 878	0	11 878	-11 878	0	0
GJELD						
Finansielle derivater	19 842	0	19 842	-11 878	-18 419	-10 456
Sum	19 842	0	19 842	-11 878	-18 419	-10 456

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av netting avtaler i KLP Banken AS. Notene viser derivatposisjoner i balansen.

Note 9 TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Tusen kroner	01.01.2013- 30.09.2013	01.01.2012- 30.09.2012	2012
RESULTATPOSTER			
KLP, honorarer låneforvaltning	43 750	64 412	79 000
KLP Kommunekreditt, administrative tjenester (selvkost)	12 472	16 045	21 321
KLP Kreditt, administrative tjenester (selvkost)	482	928	1 226
KLP, renter innlån	0	-26 065	-26 065
KLP, renter sertifikatlån	0	-18 028	-18 028
KLP Kommunekreditt, renter utlån	61 598	80 982	105 790
KLP Kreditt, renter utlån	20 415	27 701	37 985
KLP Kapitalforvaltning, honorar utførte tjenester	-133	-60	-78
KLP, husleie	-2 619	-2 620	-3 447
KLP, pensjonspremie	-5 874	-6 507	-8 900
KLP, stabstjenester (selvkost)	-30 020	-30 385	-42 610
KLP diverse konsernselskaper, subsidiert rente ansattlån	630	504	615
SUM	100 700	106 905	146 810

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
BALANSEPOSTER			
KLP, netto mellomværende	-89 266	-8 495	-7 900
KLP, avregning lån	-26 354	-20 576	-16 520
KLP Kommunekreditt AS, utlån konsern kortsiktig	2 527 841	3 413 912	3 213 972
KLP Kommunekreditt AS, netto mellomværende	5 096	5 376	5 277
KLP Kommunekreditt AS, avregning lån	-15 344	-5 301	-59 587
KLP Kreditt AS, utlån konsern kortsiktig	0	1 201 377	1 451 794
KLP Kreditt AS, netto mellomværende	0	307	1 033
KLP Kreditt AS, avregning lån	0	-470	-6 240
KLP Bankholding AS, netto mellomværende	0	0	25
KLP konsernselskaper, netto øvrige mellomværende	57	11	23
SUM	2 402 030	4 586 142	4 581 876

Utlån til KLP Kommunekreditt på 2,525 milliarder eks. påløpte markedsrenter har fast rente med forfall 16.12.2013.

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til generelle markedsbetingelser, med unntak av selskapets andel av fellesfunksjoner (stabstjenester), som er fordelt til selvkost. Fordelingen er basert på faktisk bruk. Alle mellomværende blir gjort opp fortløpende.

Note 10 ANDRE EIENDELER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Mellomværende med selskap i samme konsern	5 173	5 712	6 365
Diverse fordringer	3	0	53
Forskuddsbetalte kostnader	453	3 448	721
Sum andre eiendeler	5 628	9 160	7 140

Note 11 ANNEN GJELD OG AVSETNING FOR PÅLØPTE KOSTNADER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Kreditorer	1 542	1 547	2 507
Mellomværende med selskap i samme konsern	130 983	8 513	90 255
Annen gjeld	3 557	30 839	204
Sum annen gjeld	136 082	40 899	92 967
Forskuddstrekk	1 105	1 001	2 349
Arbeidsgiveravgift	1 093	833	1 589
Feriepenger	2 613	2 580	3 574
Pensjonsforpliktelser	14 501	16 422	14 501
Merverdiavgift	92	199	43
Avsatte kostnader	10 894	3 194	151
Sum påløpte kostnader og forpliktelser	30 298	24 230	22 207

Note 12 KAPITALDEKNING

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Aksjekapital og overkursfond	1 166 294	1 134 717	1 168 663
Annen egenkapital	25 788	25 788	25 788
Egenkapital	1 192 082	1 160 505	1 194 451
Urealiserte verdiendringer	0	0	0
Delårsresultat	0	0	0
Fradrag goodwill og andre immatrielle eiendeler	-21 747	-20 075	-21 214
Utsatt skattefordel	-14 028	-3 756	-7 766
Kjernekapital	1 156 307	1 136 674	1 165 471
Tilleggskapital	0	0	0
Tilleggskapital	0	0	0
Sum tellende ansvarlig kapital	1 156 307	1 136 674	1 165 471
Kapitalkrav	599 385	562 630	594 636
Overskudd av ansvarlig kapital	556 922	574 044	570 835
Beregningsgrunnlag kredittrisiko			
Institusjoner	4 303 025	5 137 811	5 056 411
Offentlige eide foretak	0	0	552 376
Engasjementer med pantsikkerhet i eiendom	1 962 075	721 104	649 286
Forfalte engasjementer	39 445	36 954	26 619
Øvrige engasjementer	830 880	831 685	831 667
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	7 135 425	6 727 554	7 116 359
Kredittrisiko	570 834	538 204	569 309
Operasjonell risiko	28 551	25 327	25 327
Samlet kapitalkrav eiendeler	599 385	563 531	594 636
Kjernekapitaldekning prosent	15,4 %	16,2 %	15,7 %
Tilleggskapital prosent	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kapitaldekning prosent	15,4 %	16,2 %	15,7 %

Basel II regelverket er benyttet ved beregning av kapitaldekningen.
 Krav til kjernekapital er 9 % og kapitaldekningskravet er 12,5 %.

Note 13 RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Tusen kroner	30.09.2013		31.12.2012	
	Anskaf.kost	Markedsverdi	Anskaf.kost	Markedsverdi
Sertifikater	0	0	0	0
Obligasjoner	127 725	127 933	148 342	148 351
Sum rentebærende verdipapirer	127 725	127 933	148 342	148 351

Rentebærende verdipapirer er regnskapsført til markedsverdi, inklusive opptjente ikke forfalte renter.

Note 14 TAP PÅ UTLÅN MV.

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Konstaterte tap	0	0	0
Tilbakeføring av tidligere nedskrivninger	0	0	0
Endring individuelle nedskrivninger	0	0	9
Endring gruppevisse nedskrivninger	0	0	0
Sum tap på utlån	0	0	9
Brutto misligholdte over 90 dager	12 356	5 854	6 854
Brutto øvrige tapsutsatte	0	0	0

Note 15 BETINGEDE FORPLIKTELSER

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Ubenyttede kredittrammer utlån	189 916	42 572	48 358
Lånetilsagn	131 705	181 763	34 169
Sum betingede forpliktelser	321 621	224 335	82 527

Note 16 NØKKELTALL

Akkumulerte tall i millioner kroner	3. kvartal 2013	2. kvartal 2013	1. kvartal 2013	4. kvartal 2012	3. kvartal 2012
Resultat før skatt	26,5	35,9	-9,9	36,2	45,9
Netto renteinntekter	18,4	7,8	2,7	13,9	10,2
Øvrige driftsinntekter	47,5	31,7	16,2	84,3	67,8
Driftskostnader og avskrivninger	-88,4	-53,6	-28,7	-102,9	-72,9
Netto realisert/urealisert endring fin. instrum. til virkelig verdi	0,1	0,0	-0,1	0,2	0,2
Gevinst på verdipapirer som er anleggsmidler	48,8	50,0	-	40,6	40,6
Innskudd	4 164,5	3 957,1	3 459,2	2 946,2	2 552,5
Utlån med pant i bolig	4 133,8	3 615,0	1 883,1	1 530,0	1 550,5
Misligholdte lån	12,4	13,2	6,9	6,9	5,9
Innlån ved utstedelse av verdipapirer	2 564,1	2 680,8	2 868,0	3 343,0	3 680,2
Andre innlån	-	-	-	-	-
Forvaltningskapital	8 146,0	7 995,0	7 842,3	7 616,3	7 523,8
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	7 881,1	7 805,6	7 729,3	8 537,8	8 491,6
Egenkapital	1 224,8	1 231,9	1 185,0	1 192,1	1 195,9
Rentenetto	0,23 %	0,10 %	0,04 %	0,16 %	0,12 %
Resultat av ordinær drift før skatt	0,34 %	0,46 %	-0,13 %	0,42 %	0,54 %
Resultat av ordinær drift eks. virkelig verdi vurderinger, før skatt	0,33 %	0,46 %	-0,13 %	0,36 %	0,54 %
Egenkapitalavkastning før skatt	2,16 %	2,91 %	-0,83 %	3,04 %	3,84 %
Kapitaldekning	15,4 %	14,8 %	16,0 %	15,7 %	16,2 %

Note 17 PENSJONSFORPLIKTELSER EGNE ANSATTE

Norsk Regnskapsstiftelse publiserte i september en oppdatert versjon av veiledning om pensjonsforutsetninger, som viser noe endring i parameterne i forhold til 31.12.2012. De angitte beregningsforutsetningene er beheftet med usikkerhet, og KLP må selv fastsette forutsetningene basert på en konkret vurdering av sin pensjonsordning.

Endringene i de økonomiske forutsetningene trekker i ulike retninger, og vil ikke i vesentlig grad påvirke netto bokført pensjonsforpliktelse pr. 30.09.2013. Den bokførte pensjonsforpliktelsen er derfor uendret i forhold til det estimat man hadde for pensjonsforpliktelsen pr. 31.12.2012.

KLP Banken AS
Postboks 8814, 7481 Trondheim
Organisasjonsnr.: 993 821 837

Tlf.: 22 03 35 00
Faks: 73 53 38 39
E-post: klpbanken@klp.no

Besøksadresse Trondheim: Beddingen 8
Besøksadresse Oslo: Dronning Eufemias gate 10
klpbanken.no

